

Proefdiervrij

Jaarverslag 2021

PROEFDIERVRIJ

Voorwoord

Aanpassing: is hét woord dat bij mij opkomt als ik denk aan 2021. Want, net als veel anderen, hebben ook onze medewerkers zich veel moeten aanpassen dit jaar. Thuiswerken, dan weer op kantoor werken, toch weer thuis werken en afspraken op locatie die op het laatste moment toch online werden gehouden. Zo zijn we het jaar 2021 doorgekomen. Ik ben extra trots als ik dan de behaalde resultaten zie. Het was niet gemakkelijk, maar we hebben veel mooie dingen bereikt!

Ook onze partners in de wetenschap moesten zich aanpassen. Zij hadden te maken met onderzoek dat vertraging opliep door coronamaatregelen, met onderwijs dat het ene moment fysiek en dan weer plotseling online gegeven moest worden. Maar ze hebben het allemaal voor elkaar gekregen. Onze allereerste editie van de Proefdiervrij Venture Challenge moest helaas online plaatsvinden. In deze challenge ondersteunen we wetenschappers om hun vernieuwende methodes om te zetten in een businessplan. Maar we kijken er met een grote glimlach op terug. Onze teams hebben zich maximaal ingezet en hebben daardoor mooie resultaten behaald. De goede resultaten geven energie en dit gaan we zeker voortzetten!

Politiek gezien hebben we vooral in de wachtstand gestaan. Bijna het hele jaar hebben we een kabinet gehad dat demissionair was. Er werd geen nieuw beleid gemaakt, ook niet op het gebied van dierproeven. Er zijn gesprekken gevoerd en we hebben van ons laten horen, maar we hebben vooral een aantal goede ideeën gespaard voor een beter moment in de toekomst. Op Europees niveau gebeurde er ook van alles, met als hoogtepunt de aangenomen resolutie (besluit) van het Europees Parlement voor een afbouwschema van dierproeven. Een mooie uitdaging, waarbij Nederland een belangrijke rol kan en moet gaan spelen.

We gaan ook steeds meer samenwerken met gezondheidsfondsen. Meerdere fondsen hebben het in het afgelopen jaar niet makkelijk gehad. Daardoor vonden ze andere punten belangrijker dan het vervangen van proefdieren met nieuwe proefdiervrije methoden. Koepelorganisatie *Vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen* geeft gelukkig veel aandacht aan proefdiervrije onderzoeken en heeft dan ook een belangrijke rol gespeeld in het opzetten van de subsidieoproep Humane Meetmodellen 2.0. Hiermee is er flink veel aandacht gevraagd voor en ondersteuning geboden aan proefdiervrij- en mensgericht onderzoek dat beter is voor mens en dier.

Met onze toffe publiekscampagne 'We zijn verder dan je denkt' hebben we heel veel mensen kennis laten maken met onze stichting en de kansen die proefdiervrije wetenschap met zich meebrengt. Zo kregen we de kans om een beetje te 'flirten' met doelgroepen die ons misschien nog niet kenden. Het doel is om met hen een goede relatie op te bouwen in de komende jaren. Want de eerste

stap naar verandering is dat zoveel mogelijk mensen zich bewust zijn van wat er gebeurt achter de gesloten deuren van laboratoria.

Bij het zoeken van nieuwe donateurs en het behouden van onze trouwe achterban werd ook om heel wat aanpassing gevraagd. Zo moesten onze straatwerkers, degenen die nieuwe donateurs proberen te vinden, zich steeds aanpassen aan de op dat moment geldende coronamaatregelen. Ook de geplande bijeenkomst van de meest trouwe donateurs moesten we helaas uitstellen. Het is afgelopen jaar opnieuw bevestigd dat onze achterban trouw is: in aantal wat afgenomen, maar in bijdrage zeker niet. Heel veel dank daarvoor aan iedereen die zich bij het werk van Proefdiervrij betrokken voelt.

Uiteindelijk hebben onze aanpassingen ervoor gezorgd dat we 2021 mooi konden afsluiten. Je leest er alles over in dit publieksverslag. Mocht je vragen hebben over onze activiteiten of resultaten, neem dan vooral contact met ons op. We zien je tweet, DM, of mailtje graag verschijnen!

Debby Weijers
Directeur Stichting Proefdiervrij

Inhoudsopgave

4 Missie & Visie

- 4 Impact
- 5 Groeiplan

6 Hoe gaan wij om met risico's en onzekerheden?

- 6 Financiële risico's
- 8 Bedrijfsrisico's
- 9 Reputatierisico's
- 11 Impact van de coronacrisis

12 Onze activiteiten

- 12 Steun aan proefdiervrije projecten
- 13 Samenwerking met ZonMw
- 14 Fonds Proefdiervrij Onderzoek
- 15 Eigen projecten
- 19 Publiekscampagne
'We zijn verder dan je denkt'
- 20 Communicatie
- 21 Fondsenwerving

22 Resultaat

- 22 Zitten we op de goede weg?
- 22 Wat doen we met elke euro die jij doneert?
- 23 Analyse van onze inkomsten en uitgaven

23 Bestuur

- 23 Samenstelling bestuur en
toezichthoudend orgaan
- 24 Gedragscode en integriteit
- 24 Integriteitsbeleid
- 24 Databeveiligingsbeleid

25 Jaarrekening 2021

- 25 Balans per 31 december 2021
- 26 Overzicht lastenverdeling
- 27 Toelichting op de inkomsten
- 27 Bezoldiging Directie en Raad van Toezicht

Missie & Visie

Onze missie

Wij weten dat een proefdiervrije wereld mogelijk is en dat alle dierproeven vervangen kunnen worden door alternatieve testmethoden. Deze mensgerichte methoden leveren beter vertaalbare resultaten voor mensen op; en zijn dus niet alleen beter voor het dier, maar ook voor de mens.

Onze missie is dan ook: Een proefdiervrije wereld voor mens en dier.

Impact

Wij willen een maximale invloed van ons werk. Zo willen we dat wetenschappers, studenten, politieke partijen, maar ook burgers, gaan inzien dat er andere en betere mogelijkheden bestaan dan het uitvoeren van dierproeven om onderzoeken te laten slagen. Door het gesprek aan te gaan en te praten over de mogelijkheden, overtuigen we de wetenschap om proefdiervrije onderzoeken te ontwikkelen en toe te passen, maken we de politiek enthousiast en inspireren we de

burgers. We steunen methoden, die kans op succes hebben, verder te ontwikkelen en helpen deze uit te voeren. Daarbij vinden we het belangrijk om met veel verschillende wetenschappers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere instanties samen te werken. Door het betrekken van onze achterban en het geïnteresseerde publiek, verbreden we de kennis en de ondersteuning voor de mogelijkheden die proefdiervrije onderzoeken bieden.

Onze visie

“Wij zijn ervan overtuigd dat proefdieren op een dag niet meer nodig zijn, door de ontwikkeling en implementatie van proefdiervrij onderzoek.”

Onder biomedische en biotechnologische wetenschap verstaan we de wetenschap die zich richt op het gezonde en zieke organisme (mens of dier).

Groeiplan

Ons doel op lange termijn is het vervangen van alle proeven op dieren. Daar zijn een aantal tussenstappen voor nodig. In ons groeiplan 2020-2025 hebben we dan ook 5 belangrijke betrokken partijen benoemd, namelijk: wetenschap, politiek, gezondheidsfondsen, publiek en achterban. Per betrokken partij hebben we doelen gesteld die bijdragen aan het doel voor 2030: “biomedische en biotechnologische wetenschap zonder proefdieren is de norm”.

We hebben gekozen om ons te richten op biomedische en biotechnologische wetenschap omdat hier juist veel dierproeven worden ingezet. Het zijn ook gebieden waar de onderzoekers de oplossingen kunnen ontwikkelen (zoals nieuwe onderzoeksmethoden). Dit draagt bij aan de overgang richting proefdiervrij onderzoek, waarbij dierproeven worden vervangen door proefdiervrije methoden.

Wij zien samenwerking als het middel om ons doel te bereiken. Samen maken we een beweging van mensen die hetzelfde doel hebben: een wetenschap die goed is voor mens én dier. Proefdiervrij ondersteunt oplossingen zonder dieren en zet haar contacten in om invloed uit te oefenen. Zonder (financiële) steun van onze donateurs kunnen we niet bestaan, zij zijn daarom erg belangrijk voor ons.

Hoe gaan wij om met risico's en onzekerheden?

Risicomanagement, simpel gezegd: een overzicht krijgen van de risico's voor een organisatie, is belangrijk en helpt ons bij het behalen van onze doelen. Door in te spelen op risico's en onzekerheden (denk bijvoorbeeld aan de coronacrisis) zorgen we ervoor dat we op tijd besluiten om actie te ondernemen waarmee we risico's voor zijn óf verminderen. In dit hoofdstuk vind je een beschrijving van de risico's en onzekerheden die een belangrijke impact op onze organisatie hebben (gehad). We geven daarbij per risico aan welke stappen we hebben genomen om de risico's te verkleinen.

Financiële risico's

Onze inkomsten bestaan voor het grootste deel uit donaties van particulieren en erfenissen. Wij zijn dus afhankelijk van onze donateurs. Economische ontwikkelingen en ontwikkelingen in de manieren van doneren bepalen daarom de hoogte van de inkomsten. De geefmarkt is de laatste jaren niet in positieve zin veranderd, vooral als het gaat om maandelijkse giften.

Reserves

Om te voorkomen dat we onze doelen niet halen omdat inkomsten tegenvallen, houden we een continuïteitsreserve aan. Dit is een reserve die financiële risico's op korte termijn dekt. Deze was in 2021 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. We zorgen hiermee dat tegenvallende inkomsten niet direct invloed hebben op de uitvoering van ons Groeiplan 2020 – 2025. Onze financiële positie is zeer goed. Dat betekent dat mogelijke tegenvallende inkomsten minimaal zijn omdat deze opgevangen kunnen worden door de continuïteitsreserve.

Wat doen we om de risico's te beperken?

Samenwerken: het geld wordt verspreid over verschillende projecten die in dat jaar goedgekeurd zijn. Als een project uiteindelijk toch niet doorgaat, dan heeft het door de verspreiding van het geld weinig invloed op onze resultaten. De samenwerking met ZonMw, een Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek, geeft ons de mogelijkheid om meerdere projecten te kunnen kiezen (die ZonMw goedkeurt). We hoeven namelijk hierdoor niet het hele project te betalen, maar kunnen een kleiner deel mee betalen.

Co-financieren: in 2018 zijn we gestart met 'co-financieren'. Bij cofinanciering leggen we zelf een deel in bij een project waardoor het andere, grootste deel uit de subsidie betaald kan worden. Wij hebben ervoor gekozen om ons aan te sluiten bij bestaande trajecten en wetenschappelijke commissies die bekijken hoe belangrijk een project is en de kwaliteit daarvan beoordelen. Op die manier kunnen we het wetenschappelijke onderdeel van het project uitleggen, waar we zelf nog maatschappelijke voorwaarden toevoegen. Het risico van het meewerken aan projecten via cofinanciering is dat het aantal projecten waaraan we meebetalen afhangt van de goedkeuring van de subsidieverstrekker (geldgever); als die het niet goedkeurt, vervalt dus ook de cofinanciering. Stel: we zijn cofinancier in 4 projecten, alle 4 voor een bedrag van 50.000 euro. Dan kan het zijn dat alle 4 projecten goedgekeurd worden, dan besteden we 200.000 euro aan de 4 onderzoeken. Maar

het kan ook zo zijn dat er niet 1 onderzoek wordt goedgekeurd, in dat geval geven wij dus 0 euro uit aan die 4 projecten. Het risico dat we geen geld uitgeven aan onze doelen voorkomen we door ook eigen projecten op te zetten.

Nooit meer beloven dan we kunnen geven: we beloven nooit meer geld dan mogelijk is. Wij gaan ervanuit dat de subsidieverstrekker alle projecten goedkeurt waar we via cofinanciering aan mee betalen.

Eigen projecten opzetten: afgelopen jaren hebben we een aantal eigen projecten opgezet zoals in 2021 het contract met het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) voor de leerstoel (leeropdracht) van prof. dr. Aldert Piersma een vervolg te geven. Wij hebben voor het eerst de Proefdiervrij Venture Challenge opgezet. Een programma van twaalf weken waarin teams worden ondersteund om hun wetenschappelijke ontdekking om te zetten in een businessplan. Alleen door vernieuwing en ontwikkeling van proefdiervrije modellen, zijn dierproeven zo meteen niet meer nodig.

Werken met strikte functiescheidingen: we werken met het 'vier-ogen-principe'. Dit houdt in dat bij alle financiële handelingen en overeenkomsten, deze door meerdere personen gecontroleerd en goedgekeurd worden. Alleen de directie kan in haar eentje transacties en overeenkomsten ondertekenen. De staf controleert en de directie keurt het goed.

Plan van aanpak bestemmingsreserves

Door samenwerkingen, cofinanciering en eigen projecten, hebben we in 2021 696.445 euro betaald aan projecten. Dit is iets lager dan wat we berekend hadden en doordat de winst hoger is dan verwacht, is het ons niet gelukt om de reserves te verkleinen. Op dit moment is dat misschien het grootste risico. In 2022 ontwikkelen we daarom een plan van aanpak voor de bestemmingsreserves. In dit plan spreiden we onze kansen en zoeken we naar mogelijkheden om onze invloed en impact zo groot mogelijk te maken.

Hoe gaan wij om met risico's en onzekerheden?

Bedrijfsrisico's

Een van onze grootste bedrijfsrisico's is de in verhouding beperkte omvang van het personeelsbestand. Om te voorkomen dat in geval van ziekte of vertrek van personeel problemen ontstaan met de uitvoering van het Groeiplan, hebben we een flexibel netwerk van externe deskundigen opgebouwd.

Deze kunnen waar nodig ingezet worden. Ook hebben we extra aandacht besteed aan werkinstructies en handleidingen van interne en externe medewerkers, zodat bij uitval de taken makkelijker kunnen worden overgenomen. Alle contactpersonen zijn per medewerker centraal opgeslagen, zodat ook anderen toegang hebben tot deze netwerken.

De arbeidsmarkt heeft zich in 2021 zo ontwikkeld dat er momenteel meer banen dan werkzoekenden zijn. Dit brengt ook voor ons een risico met zich mee, want personeel is niet makkelijk te krijgen. Om dat risico kleiner te maken, lag er bij ons de nadruk op mondelinge en schriftelijke communicatie over taken en verantwoordelijkheden, werkdruk, planning, contactpersonen en werkwijze. Als het nodig was hebben we deskundigen van buitenaf om hulp gevraagd.

Om deze risico's te beperken hebben we de volgende maatregelen genomen:

- We hebben een netwerk opgebouwd van deskundigen die niet in loondienst zijn van ons.
- Ook hebben we extra aandacht besteed aan werkinstructies en handleidingen van interne en externe medewerkers, zodat bij uitval de taken makkelijker kunnen worden overgenomen.
- Alle contactpersonen zijn per medewerker centraal opgeslagen, zodat ook anderen toegang hebben tot deze netwerken.
- De arbeidsmarkt heeft zich in 2021 zo ontwikkeld dat er momenteel meer banen dan werkzoekenden zijn. Dit brengt ook voor ons een risico met zich mee, want personeel is niet makkelijk te krijgen. Om dat risico kleiner te maken, lag er bij ons de nadruk op mondelinge en schriftelijke communicatie over taken en verantwoordelijkheden, werkdruk, planning, contactpersonen en werkwijze. Als het nodig was hebben we deskundigen van buitenaf om hulp gevraagd.
- In 2021 zijn er naar aanleiding van onze straatwerving minder nieuwe donateurs lid geworden dan we als doel hadden gesteld. Dit had onder andere te maken met de geldende coronamaatregelen. In 2022 houden we hiermee rekening en gaan we meerdere manieren gebruiken voor het vinden van nieuwe donateurs.
- De leden en adviseurs van de Raad van Toezicht geven advies en werken zo nu en dan mee aan het uitvoeren van activiteiten.

Reputatierisico's

Het proefdierenprobleem is in de samenleving een zeer gevoelig thema. De emoties kunnen soms hoog oplopen; die emoties kunnen positief en negatief uitpakken voor onze reputatie. We proberen daarom een evenwicht te vinden tussen de problemen en emoties die het gebruik van dieren in onderzoek met zich meebrengt en onze aanpak om mensen te laten zien hoe belangrijk proefdiervrije wetenschap is. Binnen het risicomanagement staat de open communicatie met zowel onze achterban, als het publiek, de politiek en de wetenschap dan ook centraal.

Nederlanders geven in 2021 hun vertrouwen in de wetenschap een 7,4! Dit bevestigt voor ons dat we er goed aan doen om de nadruk leggen op de ontwikkeling van proefdiervrije wetenschap de weg is naar een samenleving zonder dierproeven.

Reputatie goede doelen

Daarnaast liggen goede doelen nog wel eens onder vuur in de publieke opinie. Terugkerende onderwerpen daarbij zijn bijvoorbeeld het directeurssalaris of manieren van werven. Het eerste kunnen we goed verantwoorden door te verwijzen naar ons jaarverslag waarin het

salaris vermeld wordt en het feit dat dit ruim binnen de gestelde kaders ligt. Het beleid rondom onze salarissen is gebaseerd op de gewenste en benodigde expertise van de directeur en medewerkers om het werk zo goed mogelijk uit te voeren, en op het feit dat we een goed doel zijn dat volledig afhankelijk is van donaties.

Wanneer 'goede doelen in het algemeen' onderwerp zijn in de media, werken we (soms) samen met andere goede doelen of koepelorganisaties (vertegenwoordigen meerdere goede doelen).

Straatwerving

Het grootste reputatierisico voor ons is misschien wel straatwerving: we werken al een aantal jaren samen met een werfbureau. Daar zijn we tevreden over, maar het kan risicovol zijn dat medewerkers van een extern bureau ons genuanceerde en complexe verhaal niet (helemaal) goed onder de knie hebben en het daardoor niet goed overbrengen.

We beperken dit risico zo veel mogelijk door presentaties te verzorgen voor de werfteams en het bureau up-to-date te houden door onze acties en uitingen met ze te delen. Op deze manier zijn de medewerkers goed op de hoogte van de missie, visie en werkwijze van onze organisatie en kunnen ze het verhaal helder en compleet overbrengen. Een soortgelijk risico is van toepassing op het externe bureau dat voor ons de telemarketing verzorgt. Met dit bureau beperken wij de risico's op dezelfde manier als met het werfbureau.

Social media

Social media kunnen een enorme positieve invloed hebben op onze reputatie, maar ze maken organisaties ook kwetsbaar. Om dit te voorkomen is er elke dag een medewerker die alle reacties op social media in de gaten houdt en daarop reageert als het nodig is. Alle uitingen worden intern afgestemd, waarbij doel en doelgroep besproken worden. Ons uitgangspunt is onze transparantie en openheid. Ondanks dat we ook mensen zijn die fouten kunnen maken, doen we er op deze manier alles aan om die te voorkomen door duidelijke kaders te stellen en een heldere functiescheiding te maken.

Werven: het zoeken van nieuwe donateurs.

Straatwerving: het zoeken van nieuwe donateurs en/of vrijwilligers op straat of evenementen.

Werfbureaus: een bureau dat medewerkers heeft die de straatwerving uitvoeren.

Telemarketing: mensen telefonisch benaderen om donateur te worden.

Wat doen we om de risico's te beperken?

Onvoldoende kennis bij straat- en telemarketing -

Dit is een risico omdat we samenwerken met een werfbureau, een bureau die medewerkers heeft die dit werk doen. Medewerkers van dit bureau kunnen ons complete en ingewikkelde verhaal misschien niet (helemaal) goed overbrengen naar nieuwe mensen, omdat ze er zelf onvoldoende vanaf weten.

- Wat doen we eraan? We zorgen ervoor dat we goede presentaties hebben voor de werfteams en het bureau goed op de hoogte houden door onze acties en uitingen met ze te delen. Op deze manier kunnen ze onze missie, visie en werkwijze in een helder en compleet verhaal overbrengen.
- Het bureau dat onze telemarketing verzorgt, dus mensen opbelt, houden we op dezelfde manier op de hoogte als de wervingsbureaus en hun medewerkers.

Goede doelen negatief in de media - Wanneer 'goede doelen in het algemeen' onderwerp zijn in de media, werken we (soms) gezamenlijk met andere goede doelen of koepelorganisaties. We houden elkaar op de hoogte en maken als het nodig is Frequently Asked Questions (FAQ). Hierin kunnen mensen antwoorden vinden op de meest gestelde vragen.

Invloed social media - Social media kunnen een enorme positieve invloed hebben op ons, maar ze maken organisaties ook kwetsbaar voor reputatieschade. Om dit te voorkomen is er dagelijks een medewerker die alle reacties op social media in de gaten houdt en reageert als het nodig is. Al onze uitingen worden afgestemd, waarbij het doel en de doelgroep besproken worden. Ons uitgangspunt is onze transparantie en openheid.

Impact van de coronacrisis

De coronacrisis heeft, net als voor vele andere organisatie, grote gevolgen (gehad). In het voorwoord heb je kunnen lezen dat er veel aanpassing vereist was van onze medewerkers en de wetenschap. Maar ook onze communicatie- en fondsenwervingsactiviteiten hebben wij constant moeten bijsturen en afstemmen op de actuele situatie. Dit zijn voor ons de grootste gevolgen van de coronacrisis:

- Het meest directe gevolg van de coronacrisis is dat we meerdere keren zijn gestopt met het op straat vinden van donateurs en het huis-aan-huis gaan met onze boodschap om op deze manier nieuwe donateurs binnen te halen. Dit zijn voor ons de belangrijkste manieren om nieuwe donateurs te krijgen. Dit heeft gevolgen gehad voor het aantal donateurs.
- Het was in 2021 lastig om personeel te vinden, ook het werfbureau ondervond dit. Hierdoor hebben ze minder teams kunnen inzetten, waardoor de kosten lager waren, maar hierdoor zijn er ook minder donateurs bijgekomen.
- Het aantal donateurs is in 2021 afgenomen. Alleen de gemiddelde donatie van onze achterban is gestegen. In het afgelopen jaar ontvingen we bijna 2,8% meer donaties via giften en machtigingen dan in 2020. Hierdoor hebben we uiteindelijk meer geld binnengekregen dan we hebben uitgegeven terwijl we hierop niet berekend waren.
- Sommige (netwerk)evenementen konden niet doorgaan of ze werden online georganiseerd in plaats van in het echt. Door online evenementen is het moeilijker om nieuwe mensen of organisaties te ontmoeten, waardoor je elkaar minder goed leert kennen en een samenwerking een grotere uitdaging wordt. Toch zijn we er in 2021 goed in geslaagd om nieuwe wetenschappelijke partners aan ons te verbinden en mooie nieuwe, proefdiervrije projecten te betalen.
- We werken al ruim twee jaar voor het grootste deel vanuit huis. De afgelopen twee jaar hebben onze medewerkers zich veel moeten aanpassen. We moesten thuiswerken, voor een deel weer naar kantoor, helemaal naar kantoor en weer terug naar thuiswerken. Mensen waren soms veel alleen door de avondklok of hadden een zware tijd met het combineren van de kinderen lesgeven en het combineren van de eigen werkzaamheden. Ondanks de uitdagende tijden is dit vrij goed gegaan. Iedereen reageert anders en bij een aantal medewerkers heeft dit een grotere invloed gehad op hun gezondheid dan bij andere.

Bij deze gevolgen komen ook verschillende onzekerheden en risico's om de hoek kijken.

Wat doen we om deze te beperken?

- We willen zoveel mogelijk donateurs hebben om de risico's kleiner te maken en om onze doelstellingen te kunnen behalen. Daarom gaan we ons in 2022 niet alleen meer richten op het vinden van nieuwe donateurs op straat, maar ook op andere manieren zoals online fondsenwerving en persoonlijker, gerichtere benaderingen via telefoon, e-mails en brieven.
- In 2021 hebben we twee nieuwe medewerkers erbij gekregen. Beide medewerkers zijn voor het grootste gedeelte op afstand ingewerkt. Dat bracht soms uitdagingen met zich mee, maar door een actieve houding en veel overleg kunnen we tevreden terugkijken.
- Meerdere keren per jaar is uitgebreid overleg gevoerd met de Raad van Toezicht over de invloed van de coronacrisis, de stappen en maatregelen die al zijn genomen en het bijstellen van de plannen. De Raad van Toezicht wordt maandelijks op de hoogte gebracht hoe we ervoor staan en als het nodig is worden ze betrokken bij het nemen van besluiten.

Onze activiteiten

Proefdiervrij en de wetenschap

Steun aan proefdiervrije projecten

We ondersteunen op verschillende manieren tientallen proefdiervrije wetenschappelijke projecten. Door onze donateurs kunnen we wetenschappers financiële ondersteuning bieden als hun proefdiervrije onderzoeksvoorstel¹ goed wordt beoordeeld door een commissie van experts (van bijvoorbeeld NWO, de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek). De onderzoekers kunnen gebruikmaken van ons netwerk, onze kennis en communicatiemiddelen.

In 2021 hebben we financiële steun geboden aan dertien nieuwe projecten, waaronder:

Proefdiervrij gewrichtsonderzoek: artrose is de meest voorkomende vorm van reuma en ontzettend pijnlijk. In Nederland hebben 1,4 miljoen mensen de pijnlijke gewrichtsziekte artrose. Natuurlijk hopen we dat er snel een medicijn voor deze mensen komt. Maar waarom zouden we dieren onnodig laten lijden? Prof. dr. Marcel Karperien en dr. Liliane Moreira Teixeira werken bij de Universiteit Twente aan een 'gewricht-op-een-chip'. Dit zorgt ervoor dat er in de toekomst geen pijnlijke testen op dieren meer nodig zijn.

Oogonderzoek zonder proefdieren: In het lab worden muizen opzettelijk ziek gemaakt met aandoeningen die ze van nature helemaal niet kunnen krijgen. Afschuwelijk, toch? Het moet en kan anders. Daarom steunen we drie proefdiervrije onderzoekers die niet hun ogen sluiten voor dierenleed in oogonderzoek.

De Virtuele Mens: een bijzonder project dat zich richt op een vernieuwende aanpak om de veiligheid van chemicaliën en medicijnen te bepalen op basis van humane data (door gebruik te maken van menselijk 'materiaal' zoals stamcellen of weefsels) in plaats van data afkomstig van proefdieren. We hebben hierin 2020 €100.000 geïnvesteerd. Het is een belangrijk onderzoek omdat dit project straks duizenden dierproeven overbodig kan maken. Dit project heeft als officiële naam Virtual Human Platform for Safety Assessment. Wij hebben ook een inhoudelijke rol bij de veranderingen en activiteiten van de Virtuele Mens. Het project wordt geleid door Juliette Legler van Universiteit Utrecht, Anne Kienhuis van het RIVM en Cyrille Krul van de Hogeschool Utrecht.

Onze activiteiten

Maar dat is nog niet alles. Ook onderstaande projecten hebben wij in 2021 zelf opgezet óf een bijdrage aan geleverd:

Samenwerking met ZonMw

Twee Nederlandse onderzoeksgroepen gaan de komende vijf jaar samen met de industrie proefdiervrije vernieuwende onderzoeken ontwikkelen via de ZonMw-subsidieoproep **Create2Solve**, waaraan ook wij een bijdrage van €600.000,- hebben gedaan. Door deze ontwikkelingen zullen er uiteindelijk minder proefdieren nodig zijn in de industrie en de wetenschap.

1. **Het project van dr. Nynke Kramer (Universiteit Utrecht)** richt zich op het ontwikkelen van een proefdiervrije testmethode om de giftige dosis van moeilijk oplosbare stoffen vast te stellen.
2. **En dr. Femke de Vrij en haar team (Erasmus MC)** richten zich op het ontwikkelen van een proefdiervrij 3D-model met menselijke hersencellen. Dit model zal bijdragen aan medicijnontwikkeling en onderzoek.

Create2Solve is onderdeel van het programma 'Meer kennis met minder dieren' van ZonMw en Proefdiervrij. Wij hebben in 2021 €150.000 bijgedragen aan de eerste fase van de subsidieoproep Create2Solve.

Wij werken al sinds 2009 samen met ZonMw, de Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie. Door deze samenwerking maken we het mogelijk om vernieuwende proefdiervrij onderzoeken uit te voeren en wetenschappers financieel te ondersteunen.

“De schattingen lopen uiteen, maar er zullen naar verwachting nu en de komende paar jaar ongeveer 55.000 proefdieren gebruikt worden in Nederland voor corona-onderzoek. Proefdieren zoals apen, muizen, fretten en katten worden ingezet om de veiligheid van vaccins te garanderen, maar worden ook gebruikt in onderzoek naar het gedrag van het virus.

Het doet pijn te zien dat zoveel dieren de dupe worden van dit virus, juist omdat er verschillende mooie alternatieven zijn die veel van deze dierproeven overbodig kunnen maken!”

Debby Weijers

Onze activiteiten

Fonds Proefdiervrij Onderzoek

Subsidierondes Humane Meetmodellen

In deze subsidierondes ‘Humane Meetmodellen’ konden wetenschappers proefdiervrije, humane onderzoeksvoorstellen aanmelden. Ze zijn gebaseerd op menselijke cellen, weefsels en data. In 2022 zijn er in totaal zes projecten goedgekeurd. Bij drie van deze projecten is Proefdiervrij betrokken als co-financier. Een van deze projecten is het oogonderzoek van dr. Alex Garanto (Radboud UMC Nijmegen). Hij ontwikkelt met behulp van orgaan-op-een-chip technologie een proefdiervrij model dat alle lagen van de achterzijde van het oog combineert. De chip wordt vervolgens gebruikt om het verloop van verschillende netvliesafwijkingen te onderzoeken.

Samenwerking bij proefdiervrij medicijnonderzoek

In 2019 startte onze samenwerking met onderzoeksorganisatie TNO en farmaceutisch bedrijf Galapagos naar nieuwe, proefdiervrije manieren om de werking van medicijnen te bepalen. In 2021 werd deze succesvolle samenwerking voortgezet met een vervolgonderzoek. Bij dit vervolgonderzoek werd, naast de al bestaande partners, ook de Universiteit Leiden (het LACDR, Leiden Academic Drug Research) betrokken. Het doel is om met behulp van artificial intelligence (kunstmatige intelligentie) een aantal onderzoeksmodellen te kiezen die de werking van medicijnen voor specifieke groepen patiënten op een goede manier laat zien. Het onderzoek richt zich

als eerste op leverziekten (specifiek leverfibrose, ofwel het ontstaan van littekenweefsel in de lever). De verwachting is dat deze aanpak in een later stadium ook op andere ziekten en aandoeningen toegepast kan worden. Dit samenwerkingsverband is een mooi voorbeeld van hoe de verschillende sterke punten van de partners elkaar aanvullen en nog krachtiger maken.

Proefdiervrij corona-onderzoek

Sinds het begin van de coronacrisis is er veel onderzoek gedaan naar het virus. Hieruit zijn onder andere de huidige vaccins gekomen. Er is ook veel onderzoek gedaan naar het gedrag van het virus en naar de ontwikkeling van nieuwe varianten. In dit onderzoek worden helaas veel proefdieren gebruikt. Wij hebben vanaf het begin benadrukt dat er in veel gevallen proefdiervrije alternatieven zijn, en wat de voordelen hiervan zijn.

In 2020 investeerden we samen met ZonMw 500.000 euro in proefdiervrij corona-onderzoek. Er zijn in 2021 vijf projecten van start gegaan die subsidie hebben ontvangen. Dr. Van Der Meer heeft een proefdiervrije manier ontwikkeld waar mini-bloedvaten op een microchip geplaatst worden om daarna onderzocht te worden.

De mini-bloedvaten kunnen gevuld worden met bloed van coronapatiënten, zodat ze ieder een gepersonaliseerd onderzoeksmodel hebben.

Eigen projecten

Proefdiervrij Venture Challenge

We hebben in 2021 onze eerste Proefdiervrij Venture Challenge gehouden. Deze editie is mede mogelijk gemaakt door Stichting Universitas.

Met de Proefdiervrij Venture Challenge versnellen en vergroten we de impact van proefdiervrij onderzoek op het gebruik van proefdieren. Een manier om dit te realiseren is door de positie van proefdiervrije modellen te versterken door het opzetten van een commerciële organisatie. Dit gebeurt echter nog te weinig door gebrek aan ervaring en kennis van wetenschappers. Goede begeleiding door ervaringsdeskundigen is daarom essentieel.

In het Venture Challenge-programma begeleiden experts wetenschappers en ondernemers bij het uitwerken van een business case en bij het opzetten of verder ontwikkelen van hun bedrijf. In 2021 deden vier teams mee aan het twaalf weken durende programma. De vier teams kregen ondersteuning bij het opzetten van een ondernemingsplan en leerden onder begeleiding van professionals verschillende vaardigheden die nodig zijn om een bedrijf op te zetten of verder uit te bouwen.

Avator Zoo: virtuele realiteit

Avator Zoo is de winnaar van de eerste editie van de Proefdiervrij Venture Challenge. Dit team kreeg een geldprijs van €25.000,- om hun plan verder te kunnen ontwikkelen en hun startup verder op te bouwen. Avatar Zoo heeft een ondernemingsplan ontwikkeld voor verschillende virtuele realiteit-modellen die ingezet kunnen worden voor anatomielessen en het oefenen van vaardigheden voor o.a. studenten die de opleiding diergeneeskunde volgen.

Mede mogelijk gemaakt door: Stichting Universitas

In het najaar gingen we samenwerken met de stichting Universitas, die de kosten voor de volgende editie(s) van de Proefdiervrij Venture Challenge wil betalen. Universitas wil hiermee bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek naar alternatieven voor dierproeven. Ze hebben als doel een bijdrage te leveren aan een betere wereld voor iedereen. Dit wordt mogelijk gemaakt door financiële steun aan goede doelen en wetenschappelijke instellingen, die hetzelfde doel nastreven.

Eigen projecten

Wereldcongres over proefdiervrije alternatieven

In augustus vond het Wereldcongres over dierproeven en proefdiervrije alternatieven plaats: '3V's in transitie' (Vervangen, Verminderen en Verfijnen van dierproeven). Helaas moest het negendaagse congres helemaal online plaatsvinden als gevolg van de coronapandemie. Wij zijn als lid van het organiserende comité trots dat het evenement een groot succes was. We hadden een uitgebreid programma met sprekers, discussies en rondetafelgesprekken met deelnemers van over de hele wereld. Onder de deelnemers waren veel toponderzoekers, vertegenwoordigers van dierenwelzijnsorganisaties en overheidsinstellingen. Zij deelden hun kennis en inspireerden elkaar door het delen van ervaringen met proefdiervrije vernieuwingen of ontwikkelingen. Proefdiervrij leidde een van de sessies tijdens het congres over de rol van not-for-profit organisaties (organisaties zonder winst en werken met donateurs en vrijwilligers) in de overgang en was gastspreker bij een sessie over de aanpak op dit gebied van Nederland.

Onze activiteiten

Samenwerking met gezondheidsfondsen

We hebben als doel om samen te werken met gezondheidsfondsen bij het ontwikkelen van nieuwe proefdiervrije technieken. Deze fondsen ondersteunen onderzoeksprojecten voor onder andere de ontwikkeling van nieuwe medicijnen en behandelingen voor patiënten. Door samen te werken kunnen we beide onze invloed vergroten. De Vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF) heeft in 2021 haar nieuwe onderzoek visie gepubliceerd: in deze visie zijn humane

meetmodellen (dus proefdiervrij) leidend. Een van de activiteiten om de visie te betalen, was de tweede subsidieronde van Humane Meetmodellen.

In 2021 hebben we daarnaast kennis gemaakt met meerdere fondsen (waaronder Nierstichting, Oogfondsen, Diabetesfondsen). We hebben met hen kansen en knelpunten vastgesteld voor proefdiervrij onderzoek en nauwe samenwerkingen in de toekomst.

Financiën

Projectbijdragen	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
Diverse w.o. ZonMw	150.000	644.600	957.796
Overige fonds proefdiervrij onderzoek	373.555	331.300	371.250
Vrijval subsidieverplichting voorgaande jaren	-75.000	0	0
Diverse eigen projecten	247.890	0	0
Totaal	696.445	975.900	1.329.046

Proefdiervrij en het onderwijs

We steunen niet alleen veelbelovende proefdiervrije projecten van de huidige wetenschappers, ook richten we ons op studenten, die de wetenschappers van de toekomst zijn. Studenten van het mbo, hbo en de universiteit krijgen bij verschillende opleidingen te maken met proefdiergebruik. In 2021 hebben we ons erop gericht om studenten te leren dat onderzoek en onderwijs ook zonder proefdieren mogelijk is.

Hoe doen we dit?

- Jaarlijks verzorgen wij gemiddeld 30 colleges voor studenten die met proefdieren gaan werken. De colleges van circa anderhalf uur worden gegeven aan universiteiten in heel Nederland, als onderdeel van de cursus Proefdierkunde.
- Ook deden in 2021 weer verschillende studenten een onderzoek of opdracht bij ons en maakten ze gebruik van ons netwerk en kennis.
- Om de nieuwe generatie wetenschappers te inspireren waren we ook aanwezig bij het Career Event van VU Amsterdam

Proefdiervrij en de politiek

Veel proefdiervrije ideeën komen rechtstreeks vanuit de wetenschap en het bedrijfsleven. Maar om écht grote stappen te kunnen zetten, is ook de politiek nodig. In de nationale en internationale politiek worden de regels en wetten gemaakt die dierproeven voorschrijven of juist proefdiervrije ontwikkelingen kunnen motiveren. Daarom houden we nauw contact met Nederlandse politici.

Daarnaast zijn wij sinds 2020 aangesloten bij de Eurogroup for Animals. Deze Europese dierenbelangenorganisatie heeft voor de aankomende jaren proefdieren als thema hoog op de agenda staan. Door ons aan te sluiten bij deze partij zorgen we ervoor dat, niet alleen Nederland, maar heel Europa zich gaat hardmaken voor proefdiervrije innovatie.

In de periode voor de verkiezingen hebben we de standpunten van de verschillende politieke partijen over dierproeven, wetenschap en dierenwelzijn geplaatst. Deze informatie werd volop gelezen en gedeeld. In het najaar hebben we een video verstuurd aan de woordvoerders dierproeven, naar aanleiding van de Kamerbrief over TPI (Transitie Proefdiervrije Innovatie). In de video hebben we onze aanpak uitgelegd, en hoe we ons einddoel willen bereiken.

Ook hebben we de link met TPI uitgelegd. We hebben benadrukt hoe belangrijk samenwerking en een positieve benadering is, bij het niet meer nodig hebben van dierproeven.

TPI

(Transitie Proefdiervrije Innovatie)

De regering heeft in 2017 het doel gesteld dat Nederland één van de eerste landen wordt in de overgang naar proefdiervrije onderzoeken en ontwikkelingen. Dat moet gebeuren door het versnellen en uitbreiden van proefdiervrije onderzoeken. Voor dit doel is de Transitie Proefdiervrije Innovatie (TPI) opgericht. Dit is een traject onder leiding van het ministerie van LNV (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) met partners uit de overheid, wetenschap, gezondheidszorg en het bedrijfsleven. We spelen al vanaf de start een belangrijke rol binnen de TPI. Als maatschappelijke organisatie met een bijzondere expertise op het gebied van proefdieren, proefdiervrij onderzoek en communicatie over deze onderwerpen, gebruiken we onze ervaring, kennis en ons netwerk. Wij zijn zowel lid van de coördinerende Kerngroep als van het Transitieteam van TPI.

Proefdiervrij en de Nederlandse samenleving

Om ons doel, een proefdiervrije wereld, te bereiken is het nodig dat daar veel over wordt gepraat. Er is bewustzijn nodig over het gebruik van proefdieren en vooral over het ander kans. Het is belangrijk dat iedereen weet dat er steeds meer uitstekende proefdiervrije alternatieven zijn en waarom het niet nodig is om vast te houden aan onderzoeken met proefdieren. Voorlichting en informatie geven is dan ook een van onze belangrijkste taken. Wij zorgen ervoor dat we in gesprek zijn en blijven met de wetenschap, de politiek, gezondheidsfondsen en met de Nederlandse maatschappij, waaronder onze donateurs.

Publiekscampagne

'We zijn verder dan je denkt'

Op 24 april 2021 startten we onze nieuwe publiekscampagne 'We zijn verder dan je denkt'. Hiermee willen we mensen laten weten dat er al heel veel goede proefdiervrije onderzoeken zijn, in tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht. Sommige mensen denken dat we een keuze moeten maken: goed onderzoek met proefdieren, of minder goed onderzoek zonder proefdieren. Dit is een verkeerde gedachte, want 'we zijn verder dan je denkt'. We hebben deze campagne uitgezet op social media. Daarbij zijn er in totaal maar liefst 3.020.369 impressies geweest! Onder het Facebook bericht was bijvoorbeeld ook erg veel interactie.

Het kan wel anders

De campagne 'We zijn verder dan je denkt' is gebaseerd op de eindconclusie van het onderzoek van Naik Lonsain, student aan Academie Artemis die een casestudy over dierproeven maakte. De conclusie van haar onderzoek was: "Mensen nemen aan dat als dierproeven stoppen, de onderzoeken ook stoppen en dat er dus geen tot weinig medicijnen ontwikkeld worden. Maar dit is in de huidige tijd niet het geval, we zijn al redelijk ver ontwikkeld met proefdiervrije alternatieven. Dit kan dierproeven nog niet volledig vervangen, maar we zijn al een heel eind."

Communicatie via onze eigen media

Website

Onze website is erg belangrijk om onze achterban te laten zien waar we mee bezig zijn en wat onze doelen zijn. De website trok in 2021 77.859 bezoekers en 92.266 in 2020. Het aantal bezoekers dat onze website bezoekt is gedaald met 15%. De meeste bezoekers kwamen via Facebook. Wij hebben er bewust voor gekozen om meer in te zetten op Instagram i.p.v. Facebook. Op Instagram hebben we minder volgers dan op Facebook waardoor het aantal bezoekers wat onze site bezoekt ook lager ligt.

Communicatie via andere media

- In 2021 was er veel aandacht voor dierproeven en daarmee ook (soms indirect) voor ons. Het actuele onderwerp dierproeven in corona-onderzoek riep veel reacties op, van zowel voor- als tegenstanders. In berichten in kranten (print en online), andere nieuwswebsites en social media werd aandacht besteed aan o.a. alternatieven voor dierproeven zoals de organ-on-a-chip. Onze visie kwam daarbij in verschillende berichten aan de orde, terwijl in andere berichten wij als een van de drijvende krachten achter proefdiervrije veranderingen werden genoemd.
- We kwamen ook vaak voor in berichten van influencers op social media. Vele van hen hebben een groot bereik.
- Onze directeur was te horen in het veel beluisterde VARA-programma 'Vroege Vogels' over Proefdiervrij, de maas in de cosmetica-wet en de beschikbare alternatieven.
- We hebben dit jaar met een 'branded content'-artikel (vorm van een bericht, waarbij onze merkuiting in het bericht is verwerkt, die waarde toevoegt in de vorm van informatie of entertainment) en een advertentie in het novembernummer van het magazine Zin gestaan. Dr. Katja Wolters van het AMC heeft hier haar medewerking aan verleend.

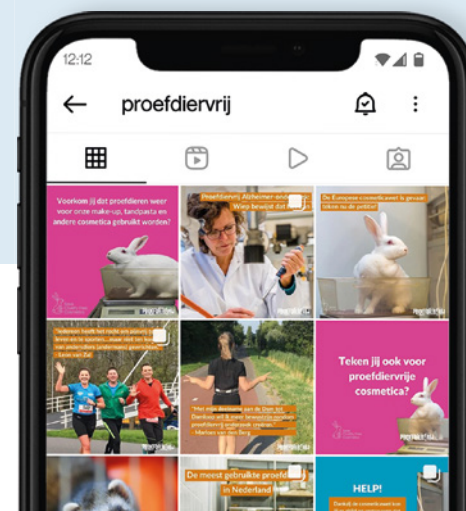
Social media

In 2021 hebben we onze aandacht verlegd van Facebook naar Instagram, omdat onze doelgroep zich daar steeds meer bevindt. We hebben daardoor iets minder bezoekers op onze website, maar we bereiken wel meer mensen. Op deze manier werd er tegelijkertijd een nieuwe doelgroep bereikt.

De 'achter-de-schermen-berichten' over het maken van de foto's van proefdieren door Iris Sijbom krijgen enorm veel aandacht. Het heeft veel impact op mensen als zij zien hoe echte proefdieren leven en draagt dus bij aan het bewust maken van de maatschappij.

Volgers	Eind 2020	Eind 2021
Facebook	59.983	59.451
Instagram	2.096	3.128
Twitter	6.688	6.683
Linkedin	461	734

Tabel 1: stand van zaken aantal volgers op social media

Fondsenwerving

Fondsenwerving is het binnenhalen van subsidies vanuit de overheid, donaties ontvangen van particulieren en sponsoring door bedrijven. Voor onze inkomsten zijn we volledig afhankelijk van de steun van donateurs. Dankzij hen kunnen we een proefdiervrije wereld steeds dichterbij brengen. Daarom is fondsenwerving een belangrijk punt binnen onze activiteiten.

Inkomsten

De inkomsten uit fondsenwerving bleven stabiel in 2021. We hadden dat jaar ongeveer 800 donateurs minder dan in 2020. Dit had geen invloed op de totale inkomsten. Het betekent dat de gemiddelde donatie van onze donateurs omhoog is gegaan in vergelijking met vorig jaar. Wij zijn blij en trots op de financiële steun van onze donateurs en voelen ons door hen gesteund in ons doel naar een proefdiervrije wetenschap.

Alleen maar mogelijk dankzij onze loyale donateurs

Zonder donateurs zouden we maar heel weinig vooruitgang maken in onderzoeken en acties voor de proefdieren. Onze ruim 45.000 donateurs vormen de ruggengraat van onze organisatie, dankzij hen kunnen we grote stappen zetten in proefdiervrij onderzoek. In de afgelopen twee moeilijke corona-jaren is gebleken hoe trouw onze achterban is. We zijn dan ook ontzettend blij met onze loyale donateurs. We proberen dit heel het jaar op verschillende manieren te laten merken, maar dat kunnen we nooit voldoende doen: bedankt!

Hoe werven wij fondsen?

Campagnes voor onderzoeksprojecten

Elk jaar voeren we vier grote fondsenwervende campagnes voor proefdiervrije onderzoeksprojecten. In 2021 waren deze campagnes:

- 'Gewrichtsonderzoek zonder proefdieren'
- 'Multi-organ-on-a-chip'
- 'Laat proefdieren niet de veiligheid van jouw eten bepalen'
- 'Sluit je ogen niet voor dierenleed in oogonderzoek'

Voorlichting speelt een grote rol bij fondsenwerving. Via onze eigen en andere kanalen vertellen we over de onderzoeken waar we enthousiast over zijn en laten we zien waarom deze proefdiervrije modellen noodzakelijk zijn.

Acties van donateurs

Vorig jaar organiseerden verschillende mensen een eigen activiteit voor Proefdiervrij, zoals een Dam-tot-Dam-loop, een Instagram-actie en een gesponsorde steptocht van Maite van Gerwen. We zijn heel blij met zulke creatieve en betrokken activiteiten, dit soort acties geeft ons niet alleen financieel, maar ook moreel een steuntje in de rug.

"Alleen met onze donateurs aan onze zijde kunnen we stappen maken naar ons einddoel; een proefdiervrije wereld. We waarderen onze donateurs daarom enorm en kunnen hen nooit voldoende bedanken!"
Debby Weijers

Erfenissen en legaten

In 2021 ontvingen we tien erfstellingen (benoeming via een testament), zes legaten (specifieke geldbedragen via een testament nagelaten) en vier percentage-legaten (een percentage van de erfenis). Bij één van de erfenissen was er sprake van een schuld waardoor we deze hebben moeten verwerpen (weigeren). Bijzonder was dat er, na jaren, ook een nalatenschap binnen kwam voor Stichting Schoonheid Zonder wreedheid. De inschatting van de opbrengst uit nalatenschappen 2021 komt in totaal op **ruim € 872.000**.

Periodieke schenkingen

In 2021 hebben we 49 nieuwe periodieke schenkingen afgesloten met een gemiddelde jaarwaarde van € 525 (totale jaarwaarde € 25.692). Het totaal aantal schenkingsovereenkomsten is 277, waarvan 112 voor onbepaalde tijd.

Resultaat

Ruim 99% van onze totale baten, met andere woorden 'onze inkomsten', zijn afkomstig van particulieren in de vorm van machtigingen, giften, periodieke schenkingen of nalatenschappen.

Samengevat zien de resultaten over 2021 en 2020 er als volgt uit:

Baten	Realisatie 2021 €	%	Realisatie 2020 €	%
Baten van particulieren	3.194.031	99,56	2.600.458	99,07
Baten van bedrijven	6.884	0,21	5.553	0,20
Baten van verbonden (int.) organisaties	7.365	0,23	100	0,00
Baten van subsidies van overheden	0	0,00	19.284	0,73
Totaal geworven baten	3.208.280		2.625.395	100
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	-348	0,00	-265	0,00
Totaal Baten	3.207.932	100	2.625.131	100

In onderstaande tabel zie je onze lasten, met andere woorden; het geld dat wij hebben uitgegeven.

Besteed aan doelstellingen	Realisatie 2021 €	%	Realisatie 2020 €	%
~ Fonds Proefdiervrij onderzoek	590.110	22,86	1.454.009	37,22
~ Overige modules	339.484	13,15	128.427	6,36
~ Publiekscommunicatie	806.143	31,23	800.675	24,13
~ Communicatie donateurs	260.475	10,09	257.564	8,59
Totaal besteed aan doelstellingen	1.996.211		2.640.674	
Wervingskosten	510.877	19,49	667.760	20,63
Kosten beheer en administratie	74.263	2,80	65.082	3,07
Totaal Lasten	2.581.351	100	3.373.516	100
Saldo voor financiële baten en lasten	626.581		-748.385	
Financiële baten en lasten	33.022		97.350	
Saldo van baten en lasten	659.603		-651.036	

Tabel 3 Resultaatrekening, baten en lasten 2021 en 2020

Zitten we op de goede weg?

Onze kengetallen; verhouding tussen inkomsten en uitgaven.

	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
A. Bestedingspercentage inkomsten <i>Het percentage dat is besteed aan de doelstelling, van het totale geld dat binnen is gekomen</i>	62,23%	77,53%	100,59%
B. Doelbestedingspercentage lasten <i>Het percentage van alle uitgaven dat naar de doelstelling is gegaan</i>	77,33%	77,26%	78,28%
C. Percentage wervingskosten <i>Het percentage van het totaal opgehaalde geld dat is besteed aan werving</i>	15,92%	19,76%	25,44%
D. Norm kostenbeheer en administratie <i>Het percentage van de totale kosten dat is besteed aan het 'draaiend houden van de organisatie'</i>	2,88%	3,04%	1,93%

Tabel 4; kengetallen 2021 en 2020

Wat doen we met elke euro die jij doneert?

In principe gaat je volledige euro naar proefdieren. Alles wat we dagelijks doen staat in het teken van het vervangen van proefdieren, zodat zij op een dag niet meer nodig zullen zijn.

A. Bestedingspercentage inkomsten: van elke euro die wordt gedoneerd wordt er 62 cent besteed aan onze doelstelling. Als we een gemiddelde nemen van 2019, 2020 en 2021 is dit 81 cent.

C. Percentage wervingskosten: om een donatie van 1 euro te ontvangen betalen we 15 cent. Met een gemiddelde van de afgelopen drie jaren is dit 21 cent.

B. Doelbestedingspercentage lasten: we hebben 77% van ons totale inkomen ingezet voor ons doel. Dit was ongeveer hetzelfde percentage als het gemiddelde van de jaren 2019, 2020 en 2021.

D. Norm kostenbeheer en administratie: 2,8% van onze totale lasten besteden we aan het draaiende houden van de organisatie. Bij een gemiddelde van de afgelopen drie jaren is dit 2,6%.

Resultaat

Analyse van onze inkomsten en uitgaven

Inkomsten

We hebben een sterke basis van maandelijkse particuliere donaties. Van de donaties in 2021 van particulieren ging er 85,6% via een maandelijkse incasso. Het overige komt van giften (eenmalige incasso's en overschrijvingen) van particulieren. Daarnaast ontvangen we inkomsten door middel van erfenissen. Eind 2021 ontvingen we nog een grote erfenis, waar we geen rekening meer mee konden houden als het gaat om de kosten. De totale inkomsten van 2021 is 22,2% hoger dan 2020. Er is geen bijzondere reden geweest waardoor de inkomsten in 2021 hoger waren dan in 2020.

Lasten

De totale lasten in 2021 zijn lager dan waar we op gerekend hadden en lager dan in 2020. Dit heeft met meerdere punten te maken, maar een heel belangrijke is straatwerving; door het tijdelijk stilleggen van deze activiteiten i.v.m. coronamaatregelen en daarna de arbeidsmarkt die het vinden van personeel zeer moeilijk maakte, zijn de uitgaven op deze posten veel lager uitgevallen. We hebben hierdoor minder nieuwe donateurs erbij gekregen.

Voor de projectbestedingen geldt dat we in 2021 opnieuw actief hebben samengewerkt met meerdere partners. Wij hebben een totale toezegging gedaan van 696.445 euro gedaan voor projecten (via overeenkomsten, eigen projecten of cofinanciering, zie hoofdstuk 1.2.1 Financiële risico's), waarvan 438.805 euro in 2021 betaald is. De toezeggingen zijn iets lager dan berekend door verschillende aspecten waaronder minder dan 100% goedkeuringen in cofinanciering, waar we wel vanuit gaan bij de toezeggingen.

Bestuur

Samenstelling bestuur en toezichthoudend orgaan

Algemeen directeur en bestuurslid per 31 december 2021:

Mevrouw D. Weijers, heeft verder geen nevenfuncties

Raad van toezicht

Naam lid	Portefeuille	Hoofdfunctie	Nevenfuncties
Mevrouw H. Leenen	Communicatie en Marketing	Senior-adviseur communicatie bij Staatsbosbeheer	n.v.t.
De heer E. Hilders	Financiën en Vermogensbeheer, voorzitter	Eigenaar Sjaak Adviseurs	Commissaris bij Money Brothers BV
De heer T. De Cock Buning	Wetenschap	Professor (emeritus.) Vrije Universiteit van Amsterdam	Lid bestuur Stichting Bouwstenen voor Dierenbescherming: Wetenschappelijk (dierenwelzijn) adviseur. DCB-advies (zzp) Consult en Advies op het gebied van maatschappelijke vraagstukken.
Mevrouw M. Smid-Bakker	Communicatie en PR	Strategisch communicatieadviseur	n.v.t.
Mevrouw E. Veenstra	Personeel en organisatie	HR-adviseur De Dierenbescherming	n.v.t.

Tabel 5 Overzicht samenstelling Raad van Toezicht

Gedragscode en integriteit

Wij kijken verder dan ons eigen doel. We gedragen ons als een maatschappelijk bewuste en verantwoordelijke organisatie. In een beleggingsstatuut is vastgelegd dat we geen belangen willen hebben in bedrijven die betrokken zijn bij dierproeven en dat we voldoen aan de principes van People Planet Profit.

Als lid van Goede Doelen Nederland houden we ons aan de richtlijnen van zaken als kostenverdeling, directiebeloning, straatwerving en vanaf 2021 aan de wet Telemarketing. Verder hebben we het CBF-keurmerk (de Erkenning), en de ANBI-status, wat verplichtingen geeft voor onze verslaglegging en verantwoordelijkheden met zich meebrengt.

Proefdiervrij jaarverslag 2021

Integriteitsbeleid

In 2020 is het **integriteitsbeleid** voor medewerkers opgesteld en vastgelegd. Dit is een overkoepelend beleid voor alles wat dit thema raakt binnen de organisatie. Integriteit gaat over de manier waarop we met elkaar omgaan (intern, maar ook extern), wat onze eigen normen en waarden zijn en hoe die zich verhouden tot die van een ander. Open communicatie is essentieel om integer te handelen. Onze directeur Debby Weijers is verantwoordelijk voor de integriteit binnen het team. In overleg is er ook een persoon in de Raad van Toezicht aangewezen als verantwoordelijke. Daarnaast is een klokkenluider-meldpunt ingesteld via het bedrijf GIMD. Het integriteitsbeleid is zowel van toepassing op de vaste medewerkers als de zzp'ers, vrijwilligers en stagiaires, waar we mee samenwerken. In 2021 zijn er geen wijzigingen geweest in dit integriteitsbeleid.

Databeveiligingsbeleid

In de omgang met het publiek hebben we de richtlijnen en gedragscodes van de Data Driven Marketing Association (DDMA) over onder andere privacy, telemarketing en social media.

Naast het integriteitsbeleid, zijn er nog een aantal instrumenten ingesteld om onze integriteit te waarborgen:

- **Klachtenregeling** voor donateurs en andere betrokken organisaties: de nadruk ligt erop om te voorkomen dat ontevredenheid leidt tot een klacht. Om dit te regelen is er ook een interne procedure uitgeschreven zodat verantwoordelijkheden en taken helder zijn. Alle inkomende communicatie wordt snel, eerlijk en donateur-gericht afgehandeld. Een klacht kan grote invloed hebben op onze positie, daarom staan we regelmatig stil bij de klachtenregeling en de afhandeling daarvan. In 2021 zijn er 8 klachten binnengekomen bij de receptie (telefonisch, per post of per e-mail). Deze klachten gingen voornamelijk over de straatwerving en zijn direct opgepakt met het betrokken bureau. Alle klachten zijn afgehandeld. Geen van de klachten in 2021 is voorgelegd aan de klachtencommissie.
- Sinds 2020 hebben we zowel een interne als een externe **vertrouwenspersoon** (via GIMD), die beide beschikbaar zijn voor het Proefdiervrij-team. Dit zorgt ervoor dat iedereen altijd naar een vertrouwenspersoon toe kan stappen en daarin zelf een keuze kan maken of dat een directe collega is of een persoon die verder van de organisatie staat.
- De **gedragscode** die voor het laatst in 2019 geüpdatet is, zal in 2022 geëvalueerd en als het nodig is worden aangepast. In 2021 is deze niet gewijzigd.

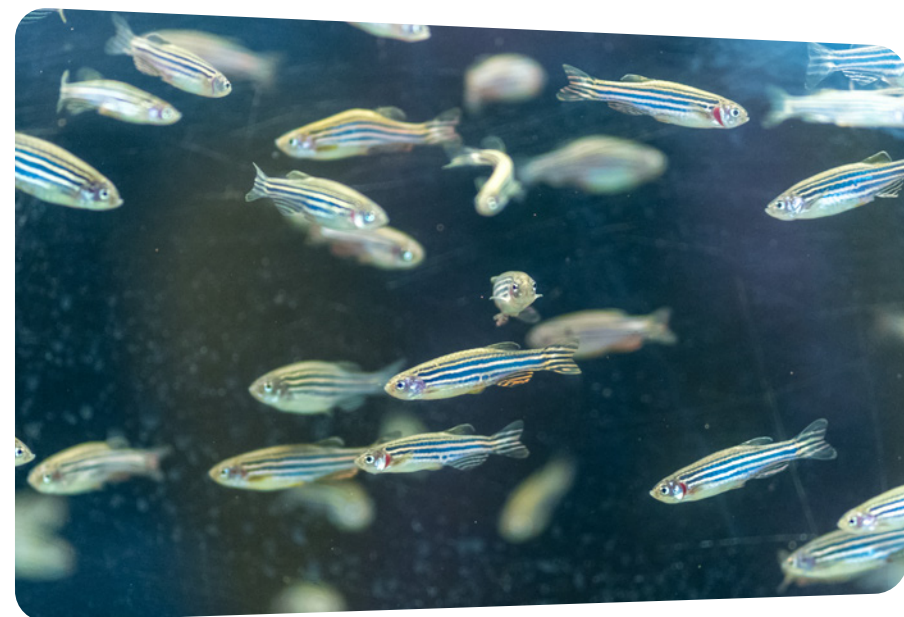
Jaarrekening 2021

Wat we hier zien is de jaarrekening van 2021. Activa is het geheel aan bezittingen en de passiva geeft aan waarmee de activa mee zijn betaald.

Balans per 31 december 2021

Activa

Vaste Activa		2021 €	2020 €
Materiële vaste activa	2.7.1 Materiële Vaste activa	455.751	488.832
Immateriële vaste activa	2.7.1 Materiële Vaste activa	0	0
Vlottende activa			
Effecten	2.7.2 Effecten	1.878.351	1.756.376
Vorderingen en activa	2.7.3 Vorderingen en activa	652.342	479.673
Liquide middelen	2.7.4 Liquide middelen	1.426.061	1.426.468
Totaal Activa		4.412.505	4.151.349

Passiva

Reserves en fondsen		2021 €	2020 €
Reserves	2.7.5 Reserves en fondsen		
Continuïteitsreserve		1.594.392	1.000.000
Bestemmingsreserve		0	500.000
Reserve financiering activa		455.751	488.832
Instandhoudingsreserve		0	162.198
Bestemmingsreserve Projecten		1.360.490	600.000
		3.410.633	2.751.030
Fondsen			
Bestemmingsfondsen	2.7.6 Bestemmingsfondsen	0	2.288
		3.410.633	2.753.318
Langlopende schulden			
Langlopende projectverplichtingen	2.7.7 Langlopende projectverplichtingen	98.400	344.150
Kortlopende schulden			
Kortlopende projectverplichtingen	2.7.8 Kortlopende projectverplichtingen	728.038	690.000
Overige nog te betalen	Overige nog te betalen	175.434	363.889
		903.472	1.053.889
Totaal Passiva		4.412.505	4.151.349

Tabel 7 Balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming

Overzicht lastenverdeling

		BELEID		COMMUNICATIE			Werving baten	Beheer en administratie	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
		Fonds Proefdiervrij Onderzoek	Overige modules	Publieks-campagne	Publieks-communicatie	Communicatie donateurs					
Verstrekte (project)bijdragen	2.9.1 Verstrekte (project) bijdragen	448.555	247.890	-	-	-	-	-	696.445	741.000	1.329.046
Communicatiekosten	2.9.2 Communicatiekosten	-	-	-	597.199	107.785	430.514	-	1.135.497	1.495.750	1.397.600
Personeelskosten	2.9.3 Personeelskosten	113.126	73.199	-	173.016	126.435	66.545	46.581	598.902	610.000	510.961
Huisvestingskosten	2.9.4 Huisvestingskosten	2.641	1.709	-	4.040	2.952	1.554	1.088	13.983	23.400	13.920
Kantoorkosten	2.9.5 Kantoorkosten	15.105	9.774	-	23.102	16.882	8.885	6.220	79.968	80.000	67.067
Algemene kosten	2.9.6 Algemene kosten	4.938	3.195	-	-	-	-	18.008	26.141	20.500	22.207
Afschrijvingen	2.9.7 Afschrijvingen	5.745	3.717	-	8.786	6.421	3.379	2.366	30.414	41.800	32.717
Totaal lasten		590.110	339.484	0	806.141	260.475	510.877	74.263	2.581.351	3.012.450	3.373.518
Begroot 2021		644.600	331.300		982.225	329.250	645.875	79.200	3.012.450		
Gemiddeld aantal fte's 2021		1,74	1,22	0,00	2,52	1,65	0,78	0,78	8,70		
Gemiddeld aantal fte's 2020		1,74	1,10	0,00	2,52	1,65	0,78	0,78			8,70

Doelbestedingspercentage van de baten:

Bestedingen aan doelstellingen/totale baten	62,23%	77,53%	100,59%
---	--------	--------	---------

Doelbestedingspercentage van de lasten:

Bestedingen aan doelstellingen/totale lasten	77,33%	77,26%	78,28%
--	--------	--------	--------

Percentage wervingskosten:

Wervingskosten/som van geworven baten	15,92%	19,76%	25,44%
---------------------------------------	--------	--------	--------

Norm kostenbeheer en administratie:

Kosten beheer en administratie/totale lasten	2,88%	3,04%	1,93%
--	-------	-------	-------

Tabel 10 Lastenverdeling beleid, communicatie, fondsenwerving: Proefdiervrij verantwoordt 50% op de budgetvoorlichting. Onder de kosten die volledig onder 'Werving baten' worden verantwoord, vallen o.a.: bankkosten, kosten drukken combola's en de kosten van het relatiesysteem. Het relatiesysteem wordt voor 50% ten laste van het fondsenwervingsbudget verantwoord. De drukkosten ten behoeve van het magazine komen voor 20% ten laste van het fondsenwervingsbudget.

Toelichting op de inkomsten

Inkomsten

Vaste Activa	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
Donaties en giften	2.328.473	2.128.00	2.273.142
Nalatenschappen Proefdiervrij	612.230	295.000	278.083
Nalatenschappen AVS	260.212	151.000	74.170
Overige baten eigen fondsenwerving	0	0	0
	3.200.915	2.574.000	2.625.395

Verschillenanalyse baten ten opzichte van de begroting

Inkomsten van particulieren

Dit jaar is op de post 'donaties en giften' € 207.838 meer binnengekomen dan begroot en € 62.696 meer dan in 2020. Met het geld wat is binnengekomen investeren we in proefdiervrije onderzoeken, besteden we een deel aan het informeren van mensen en gebruiken een deel om onze communicatie te betalen. Wij hebben ervaren dat onze trouwe donateurs grotere bedragen doneren. Daarnaast hebben we de giftverzoeken sinds twee jaar op andere momenten in het jaar, wat zeer goede resultaten oplevert. De toename in nieuwe donateurs was minder groot dan verwacht, terwijl de uitstroom min of meer gelijk bleef. Door middel van nieuwe manieren van werven, gebruik van andere kanalen, zetten we in de toekomst in op het uitbreiden van het aantal donateurs om zo risico's te spreiden.

Bezoldiging Directie en Raad van Toezicht

Naam: D. Weijers

Uren: 40 uur per week

Functie: Directeur

Parttime percentage: 100%

Dienstverband: Onbepaalde tijd

Periode: 1 jan t/m 31 dec 2021

Vaste Activa	D. Weijers 2021	D. Weijers 2020
	62.673 €	€60.886
Jaarinkomen		
~ Bruto jaarloon	54.944	51.189
~ Vakantietoeslag	4.254	4.095
Totaal jaarinkomen	59.198	55.284
~ Eenmalige uitkeringen	0	0
~ Pensioenlasten	3.475	5.602
Totaal bezoldiging	62.673	60.886

Tabel 26; Toelichting op de lastenverdeling; bezoldiging directie en Raad van Toezicht

Het maximale jaarinkomen van een directeur van een goed doel wordt vastgesteld door het CBF (toezichthouder Goede Doelen), aan de hand van de zogenaamde BSD-score (basisscore voor directiefuncties).

De regeling geeft het maximale salaris van de directeur weer. Dat inkomen is o.a. afhankelijk van de verantwoordelijkheden, grootte van de organisatie, opleiding en taken. De weging van de situatie bij Stichting AVS Proefdiervrij vond plaats door de RvT. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 345 punten met een maximaal jaarinkomen van EUR 100.527 (1 FTE/12 mnd.). De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg in 2021 voor D. Weijers (1 FTE/12 mnd.): € 59.198. Deze beloning bleef binnen de geldende maxima. De belaste vergoedingen/bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

Adres

Groot Hertoginnelaan 201
2517 ES Den Haag

Telefoon: +31 (0)70 306 2468
info@proefdiervrij.nl

Rekeningnummer Triodos:

IBAN: NL30TRIO0254649718
BIC: TRIONL2U

RSIN: 8084.43.811
KvK: 27183084